

PLAN DZIAŁANIA KT 273 ds. Mechanicznych Urządzeń Zabezpieczających

STRESZCZENIE

Badania mechanicznych urządzeń zabezpieczających w Polsce prowadzone są, formalnie od 1986r. w oparciu o zarządzenie Nr 20 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji Miar i Jakości z dnia 15 kwietnia 1986 r., wydane na podstawie postanowienia nr 17 Prezydium Rządu z dnia 18 lutego 1985r. Do prowadzenia tych badań wyznaczono wówczas Instytut Mechaniki Precyzyjnej (IMP). Wskazanie na zespół pracowników Instytutu Mechaniki Precyzyjnej nie było przypadkowe. IMP współpracował z Narodowym Bankiem Polskim już od 1975r. i wykonywał na jego zlecenia analizy i oceny różnego rodzaju konstrukcji, materiałów i wyrobów przeznaczonych do ochrony mienia i innych wartości. Istotą wspomnianego Zarządzenia Nr 20 nie było tylko wskazanie kto ma prowadzić badania, ale przede wszystkim zawierało ono listę wyrobów zabezpieczających mienie, które należało poddawać badaniom dla oceny ich jakości.

Działanie KT 273 skierowane jest między innymi do ubezpieczycieli, banków, policji oraz innych organizacji zainteresowanych tym aby mechaniczne urządzenia zabezpieczające, chroniące mienie odpowiadały najwyższym standardom światowym. Obecnie lista wyrobów, które podlegają badaniom kwalifikacyjnym jest bardzo szeroka, gdyż wraz z rozwojem rynku zabezpieczeniowego, zwiększyły się wymagania odbiorców a zatem i potrzeby badawcze. Przeobrażenia w zakresie organizacji badań i certyfikacji spowodowały potrzebę stworzenia nowych aktów prawnych, opartych na wdrożonych normach.

Badaniom klasyfikacyjnym podlegają wyroby tak producentów krajowych jak i wyroby zagraniczne, w szczególności: urządzenia do przechowywania wartości: pojemniki, kasetki i skrytki, bankomaty, dyspensery, systemy wrzutowe, szafy, drzwi skarbcowe, drzwi bankowe o charakterze porządkowym, elementy do budowy pomieszczeń skarbcowych i skarbców, skarbcze, zamki skarbcowe; urządzenia do przechowywania nośników informacji - odporne na ogień, szok termiczny, spadek z wysokości, wilgoć, pole magnetyczne, eksplozje, erozje gazów, oraz włamanie;

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT 273 znaczący wpływ mają wyniki i uzgodnienia zapadające w Komitecie CEN/TC 263 – który opracowuje normy dotyczące urządzeń do przechowywania wartości oraz urządzeń do przechowywania nośników informacji.

W ostatnich latach uzgodnione i wdrożone normy europejskie związane z mechanicznymi urządzeniami zabezpieczającymi znalazły się w licznych aktach prawnych związanych z ochroną wartości i mienia.

Firmy, które są zainteresowane działalnością KT 273 to jednostki naukowe, ośrodki certyfikacji oraz firmy produkcyjne i handlowe. Na firmy produkcyjne składają się

- filie koncernów międzynarodowych,
- firmy produkujące szeroki asortyment wyrobów jak: szafy, sejfy, multisejfy, pomieszczenia skarbcowe, drzwi do pomieszczeń skarbcowych, szafy do przechowywania broni i amunicji, szafy do przechowywania informacji niejawnych;
- firmy sprzedające w Polsce w/w wyroby
- firmy i osoby fizyczne wykorzystujące w swojej działalności wyroby do przechowywania informacji niejawnych, broni i amunicji oraz wartości .

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Zainteresowane strony w procesie normalizacji należą do następujących kategorii:

- a) Producenci i dostawcy trzech grup produktów bezpieczeństwa fizycznego:
  - sejfy i sejfy dla ochrony przed włamaniem i kradzieżą wartości i innych przedmiotów wartościowych;
  - szafy do przechowywania nośników danych, pojemniki do przechowywania nośników danych i pomieszczenia do przechowywania informacji i przede wszystkim do ochrony przed utratą od działania ognia;
  - zamki o wysokim stopniu bezpieczeństwa są instalowane, aby umożliwić szafom i sejfom osiągnięci ich ochrony;
- b) Ubezpieczyciele od ryzyka włamania i pożaru.
- c) Różne departamenty rządowe, władze lokalne, biznes i handel, od których zależy skuteczność w bezpiecznym przechowywaniu dużych ilości informacji.
- d) Branże i przedsiębiorstwa, które muszą gromadzić wewnętrznie cenne materiały i przedmioty.
- e) Banki i instytucje finansowe obsługujące i przechowujące duże kwoty pieniędzy.
- f) Detaliści i dostawcy produktów zabezpieczających dla małych firm i klientów prywatnych.

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Prognozy w sektorze przemysłu wyrobów objętych zakresem KT 273:

- szacunkowa liczba Polskich Norm z zakresu KT, stosowanych w sektorach przemysłu: **5**;

- szacunkowa liczba krajowych firm działających w sektorze przemysłu w ciągu ostatnich 3 lat :**14**;

Wskazanie przypadków powołania się na Polskie Normy z zakresu KT przez administrację rządową w procesie tworzenia prawa, w obowiązujących przepisach i przy udzielaniu zamówień publicznych:

– **Szafy do przechowywania informacji niejawnych** klasy S1 lub S2 wg PN-EN 14450

* Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2012 r. „w sprawie środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczenia informacji niejawnych”. (Dz. U. poz. 683 z dnia 19 czerwca 2012 r.);

* Zarządzenie Nr 26/17 Prokuratora Generalnego z dnia 11 kwietnia 2017 r. „w sprawie szczególnego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych, sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych oraz doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury”;

* Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 stycznia 2014 r. „w sprawie doboru i zakresu stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczenia informacji niejawnych” (D.U. MS z dnia 30 stycznia 2014 r. Poz. 32);

* Zarządzenie Nr 32 Ministra Finansów z dnia 27 lipca 2012 r. „w sprawie doboru i zakresu stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczenia informacji niejawnych” (Dz. U. MF poz. 41 z dnia 6 sierpnia 2012 r.);

* Zarządzenie Nr 59/MON z dnia 11 grudnia 2017 r. „w sprawie doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego do ochrony informacji niejawnych” (D.U. MON 2017, poz. 227 z dnia 12 grudnia 2017 r.);

* Zarządzenie Nr 46/MON z dnia 24 grudnia 2013 r. „w sprawie szczególnego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii kryptograficznych” (D.U. MON 2013 Poz. 401).

– **Szafy do przechowywania broni i amunicji** klasy S1 lub S2 wg PN-EN 14450

* Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 października 2011 r. „w sprawie zasad uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunków przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji” (Dz. U. Nr 245 poz. 1462 z dnia 16.11.2011 r.) z późn. zm. (Dz. U. poz. 1714 z dnia 31.12.2013 r.);

* Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. (Dz. U. Poz. 1224 z dnia 16.09.2014 r.) „w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji”.

– **Szafy i/lub pomieszczenia do przechowywania wartości** PN-EN 1143-1

* Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych

przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne". (Dz. U. Nr 166, poz. 1128 z dn. 7 września 2010r.).

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Rezultaty prac KT są istotne z punktu widzenia społeczeństwa, ze względu na bezpieczeństwo – zabezpieczenia mechaniczne podnoszą poziom ochrony tak przechowywanych wartości jak i poziom bezpieczeństwa w dostępie do materiałów niejawnych jak i broni i amunicji ,
Rezultaty prac KT w dużym stopniu wspierają tworzenie przepisów prawnych.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Możliwie szybka implementacja do zbioru Polskich norm wszystkich nowo publikowanych Norm Europejskich i Międzynarodowych z tematyki zabezpieczeń mechanicznych i technicznych, znajdujących się w kompetencji KT 273

Przygotowywanie polskiej wersji językowej - norm powoływanych w przepisach prawa

Nadrzędne cele – to wdrożenie norm mających zastosowanie do oceny wyrobów wykorzystywanych do zapewnienia bezpiecznego przechowywania gotówki, kosztowności i nośników danych.

Zapewnienie, że uzgodnione normy będą akceptowalne w całej Europie i doprowadzą do usunięcia barier handlowych na rynku europejskim;

Udział w tworzeniu akceptowalnych kryteriów dla produktów, aby zapewnić bezpieczne przechowywanie gotówki, przedmiotów wartościowych i nośników danych, które mogłyby zostać uznane za dopuszczalne na całym świecie;

W razie potrzeby zmienić lub usunąć istniejące normy krajowe

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Aktualny zestaw norm i standardów w przygotowaniu zostaje omawiany przez Komitety Techniczne, dzieląc elementy pracy na trzy kategorie:

- Odporność na włamanie do sejfów, drzwi do sejfów, sejfów i systemów depozytowych;
- Klasyfikacja i metody badań odporności na działanie ognia dla szaf do przechowywania nośników danych, pomieszczeń do przechowywania danych i danych i pojemników do przechowywania danych;
- Klasyfikacja zamków o wysokim stopniu bezpieczeństwa (HSL) w zależności od ich odporności na nieautoryzowane otwarcie.

Udostępnianie krajowych, regionalnych lub międzynarodowych dokumentów źródłowych do opracowania Norm europejskich.

4.3. Aspekty środowiskowe

Tematyka działalności KT 273 nie jest bezpośrednio powiązana ze sprawami środowiska, zwłaszcza z jego ochroną. Jednak jak każda normalizacja wyrobów prowadzi do zmniejszenia ogólnego zużycia energii i korzystnych efektów dla środowiska.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Wszystkie ekspertyzy wymagane do opracowania nowych standardów zostały udostępnione przez członków grupy roboczej i wszelkie redukcje mogą opóźnić postęp.

Walidacja proponowanych nowych metod badań oraz tworzenie i aktualizacja statystyk przestępczości wymagają dostępu do danych, które nie zawsze są dostępne.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Czynniki wpływające na realizację programu prac KT 273:

- ograniczenia środków finansowe na tłumaczenia norm europejskich na język polski;

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Ochrona banknotów przez systemy neutralizacji.

Planowana norma europejska zostanie opracowana jako specyfikacja wydajności dla systemów degradacji gotówki. Ponadto standard zostanie opracowany w celu objęcia Systemów Degradacji Pieniężnej zaprojektowanych przede wszystkim do wykorzystania w operacjach Cash in Transit (CIT) i Automatycznej Kasie (ATM). Celem systemów objętych tym standardem jest powstrzymanie kradzieży gotówki poprzez zneutralizowanie skradzionych banknotów, co czyni je bezwartościowymi dla przestępców.